

DE JUISTE KEUZE, TIPS VOOR OUDERS MET KINDEREN IN HET BASISONDERWIJS WAT KUNT U DOEN?

Wat is belangrijk bij het kiezen van een middelbare school, en later bij de keuze voor een opleiding of beroep?

Uw kind zit in één van de hoogste groepen van het basisonderwijs. Binnenkort gaat zij/hij naar de middelbare school. Soms is het aanbod aan scholen groot en is het moeilijk kiezen. Het is belangrijk de schoolkeuze goed voor te bereiden. De school bepaalt mede welke mogelijkheden uw kind in de toekomst heeft, bijvoorbeeld bij de keuze voor een vervolgopleiding. Als ouder heeft u een belangrijke rol in dit keuzeproces.

Wilt u meer weten over hoe u uw kind bij zijn/haar school(loopbaan)keuzes kunt begeleiden? Lees dan deze folder.

KIEZEN VOOR DE TOEKOMST

UW KIND IS NOG VOLOP IN ONTWIKKELING. HOE MAAK JE EEN GOEDE KEUZE?

Kinderen denken nog weinig na over de toekomst. Toch moeten ze al vroeg keuzes maken die hun toekomstige loopbaan bepalen: Op de basisschool begint dat met het kiezen voor een middelbare school.

Op basis van de citotoets en in overleg met de leraar krijgt uw kind een advies voor een schoolniveau (vmbo, havo of vwo). In veel gevallen zijn er vervolgens meerdere scholen om uit te kiezen. Waar kunt u op letten?

Natuurlijk is het belangrijk om te kijken naar de sfeer van de school. Hoe is het docententeam? Zijn ze enthousiast en betrokken? Kunnen ze antwoord geven op uw vragen? U kunt zich laten informeren over de veiligheid op school en ouderparticipatie.

DE KEUZE VOOR VMBO

Bij het kiezen van een *vmbo*-school kunt u erop letten of de school alleen een *vmbo*-afdeling of ook havo- en vwo-afdelingen heeft. Welke sectoren biedt de school in de bovenbouw aan? Is de sector Techniek er daar bijvoorbeeld één van? En, is het mogelijk om intersectoraal te kiezen (waarbij verschillende sectoren met elkaar worden gecombineerd)? Stelt de school wiskunde verplicht in alle sectoren of is het in sommige gevallen een keuzevak? Eindexamen (kunnen) doen in wiskunde strekt tot de aanbeveling. Met wiskunde blijven de opties voor vervolgopleidingen in het mbo open. En, hoe zit dat in de theoretische leerweg (tl) en/of gemengde leerweg (gl)? Welke vakken zijn verplicht om te kunnen doorstromen naar een natuurprofiel op het havo? En tot slot: de manier waarop de school ICT inzet in het onderwijs kan iets zeggen over de kwaliteit van het onderwijs.

DE KEUZE VOOR HAVO & VWO

Bij het kiezen van een *havo/vwo*-school kunt u erop letten of het een brede scholengemeenschap is of juist niet. Met welk profiel profileert de school zich en hoe komt dat tot uiting? Is de school gericht op Wetenschap & Techniek of juist op Kunst & Cultuur? Is de school bijvoorbeeld een Technasium? Biedt de school het vak Natuur, Leven en Technologie (NLT) aan in de onderbouw? Hoe zijn de examenresultaten en de doorstroom van de onderbouw naar de bovenbouw?

Hoeveel leerlingen kiezen bijvoorbeeld voor een natuurprofiel? En, op welke manier is ICT geïntegreerd in het onderwijs? Welk belang hecht u hieraan?

Probeer bij de keuze voor een school vragen te formuleren waarop u een antwoord zoekt!

EENMAAL OP DE MIDDELBARE SCHOOL

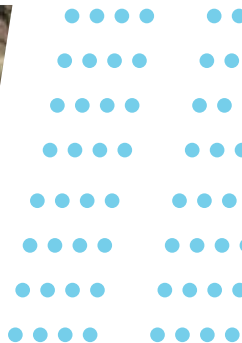
Op de middelbare school kiezen de leerlingen al snel voor een sector of vakkenpakket (*vmbo*) of een profiel (*havo* en *vwo*). De meeste leerlingen kiezen al vóór hun eindexamen voor een vervolgopleiding. Kinderen hebben zich op dat keuzemoment vaak nog beperkt georiënteerd. Ze hebben een vaag beeld van wat ze willen in de toekomst. U kunt uw kind begeleiden door haar/hem al vroeg te stimuleren om zich te oriënteren op opleidingen en beroepen.

Realiseert u zich dat u misschien óók een eenzijdig en onvolledig beeld hebt van opleidingen en beroepen. Bepaalde beroepen brengen we meer met jongens in verband (bv. werktuigbouwkundige) en andere meer met meisjes (bv. verpleegkundige). Onbewust kunt u uw kind in een bepaalde richting sturen. Probeer een open blik te houden en uw kind ook te ondersteunen wanneer zij/hij interesse toont in minder traditionele richtingen.

DE JUISTE KEUZE, WAT KUNT U DOEN?

- Probeer zoveel mogelijk (objectieve) informatie over scholen in te winnen.
- Zorg dat u op hoogte bent van belangrijke keuzemomenten.
- Begin vroeg met oriëntatie op de toekomst.
- Neem zelf een open houding aan in het oriëntatieproces.
- Stimuleer uw kind haar/zijn eigen talenten en interesses te ontdekken.
- Probeer uw kind te stimuleren om zich breed te oriënteren op middelbare scholen, en later op vervolgopleidingen en beroepen.
- Kijk samen naar welke verschillende opleidingen en beroepen er zijn. Bijvoorbeeld op www.ditdoeik.nl.

BENT U BENIEUWD NAAR HET BEROEP VAN DEZE VROUWEN EN MANNEN? KIJK DAN OP WWW.DITDOEIK.NL

OVER MEISJES EN WETENSCHAP & TECHNIEK

- Meisjes hebben evenveel talent voor Wetenschap & Techniek als jongens;
- Meisjes vinden de stap naar een opleiding en/of baan in Wetenschap & Techniek desondanks vaak te groot;
- Meisjes oriënteren zich (nog) minder op Wetenschap & Techniek dan jongens.

Hoe komt dat?

- In Nederland werken relatief weinig vrouwen in Wetenschap & Techniek. Meisjes hebben daarom weinig voorbeelden/rolmodellen.
- Meisjes willen graag maatschappelijk of mensgeoriënteerd werk. Ze weten niet dat veel functies en beroepen in Wetenschap & Techniek daarbij aansluiten.

- Ouders, leerkrachten en loopbaanbegeleiders geven meisjes die exact willen kiezen vaak weinig steun. Meisjes worden minder gestimuleerd zich te oriënteren op Wetenschap & Techniek.
- Ouders en kinderen (met name meisjes) hebben vaak geen of een beperkt beeld van opleidingen en beroepen in Wetenschap & Techniek, waardoor ze zich er niet of nauwelijks op oriënteren. Vaak onterecht!

Of het nu gaat om communicatie, de zorg of voedselproductie, Wetenschap & Techniek is overal!

TALENT EN INTERESSE

Het helpt om te weten waar uw kind goed in is. Ieder kind wordt geboren met allerlei talenten. Die staan niet vast, maar komen tot ontwikkeling onder invloed van *omgeving* en *omstandigheden*. Ouders (en ook leraren) verwachten van meisjes bijvoorbeeld vaak dat ze goed zijn in taal en jongens in rekenen. Deze verwachtingen hebben invloed op het gedrag en de ontwikkeling van kinderen en dus op de ontwikkeling van hun talenten.

U kunt met uw kind praten over haar/zijn talenten. Waar is uw kind goed in? Welke talenten passen bij haar/hem? U kunt bij dit gesprek gebruik maken van de talentenkaarten op de beeldenbank www.ditdoeik.nl/ouders. Kinderen kunnen soms niet goed inschatten waar ze goed in zijn. Meisjes onderschatten zichzelf bijvoorbeeld vaak als het gaat om rekenen en exacte vakken. Ze denken dat ze er niet goed in zijn, terwijl ze goed presteren.

Het gaat erom dat uw kind een school en later een opleiding kiest die bij haar/zijn talenten past. Probeer de talenten van uw kind te blijven onderzoeken en haar/hem daarin te stimuleren.

ORIËNTEREN OP DE TOEKOMST: ONTDEK SAMEN NIEUWE BEROEPEN!

Uw kind heeft misschien een (vaag) beeld van wat zij/hij later wil worden. Dit beeld is vaak gebaseerd op iets wat ze gezien hebben op televisie of in de buurt, op een toevallige ontmoeting, of op een bekend beroep zoals een leraar, een dokter of een brandweerman. Om een goede opleidings-/beroepskeuze mogelijk te maken, kunt u niet vroeg genoeg beginnen met het onderzoeken van beroepsmogelijkheden. U kunt sturing geven aan dit zoekproces. Beroepen zijn bijvoorbeeld onder te verdelen in groepen. U kunt uw kind vragen een beroep in elk van de groepen te onderzoeken. Zo stimuleert u uw kind zich breder te oriënteren. Uw kind kan een oordeel vormen op basis van een *ervaring* in plaats van op een vaag beeld.

VHTO, Landelijk expertisebureau meisjes/vrouwen en bèta/techniek

VHTO zet zich in voor een grotere participatie van meisjes en vrouwen aan de wereld van bètawetenschap, techniek & ICT in Nederland. Hoe?

- **Gastlessen** in het basisonderwijs door vrouwen die werkzaam zijn in bèta, techniek & ICT.
- **Speeddates** en **voorlichtingen** over opleidingen en beroepen in bèta, techniek & ICT in het voortgezet onderwijs, het mbo en het hoger onderwijs.
- De landelijke **Girlsday**, een dag waarop meisjes tussen de 10 en 15 jaar een bèta/technisch of ICT-bedrijf bezoeken www.girlsday.nl.
- In de beeldbank **Dit Doe Ik** staan foto's, filmpjes en verhalen van vrouwen en mannen met een opleiding en beroep in bèta, techniek & ICT www.ditdoeik.nl.
- Kijk voor alle activiteiten van VHTO op www.vhto.nl.

Wilt u meer weten over beroepen in bèta, techniek & ICT? Kijk dan op de beeldenbank www.ditdoeik.nl. Hier vindt u foto's en filmpjes en verhalen van mensen met een beroep in bètawetenschap, techniek & ICT.

Meer informatie over de kwaliteit van verschillende scholen: www.venstersvoorverantwoording.nl; www.onderwijsinspectie.nl.

Meer informatie over verschillende beroepsgroepen: www.studiekeuze123.nl; www.beroepeninbeeld.nl.

Colofon

VHTO, Landelijk expertisebureau
meisjes/vrouwen en bèta/techniek
Science Park 400
1098 XH Amsterdam
T 020 8884220
E vhto@vhto.nl
W www.vhto.nl

Samenstelling VHTO
Vormgeving Carta – communicatie
& grafisch ontwerp
Druk Prezco

Uitgave mei 2014 © VHTO

'Dit doe ik' is een initiatief van VHTO, Landelijk expertisebureau meisjes/vrouwen en bèta/techniek en is mogelijk gemaakt met financiële ondersteuning van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

